

ANTİ-TİROGLOBULİN

Diğer adı ve kısaltmalar: Tiroit antikorları (Anti-tiroit peroksidaz ile birlikte), anti-Tg, anti-T.

Kullanım amacı: Hashimoto hastalığı, postpartum tiroidit, Graves hastalığı gibi otoimmün tiroit hastalıklarının teşhisinde kullanılır. Anti-tiroglobulin antikorlarının varlığı, tiroglobulin analiz sonuçlarını etkilediğinden, tiroglobulin analiz sonuçlarına güveni artırmak amacıyla da bu teste ihtiyaç duyulabilir.

Genel bilgiler:

- **Hashimoto hastalığı:** Otoimmün sebepli bir tiroidit olan Hashimoto hastalığı, en sık görülen tiroit dokusu hastalıklarından biridir. Hastalıkla ilişkili antikorlara rastlanma oranının erkeklerde %3 kadınlarda %13 civarında olduğu bildirilmektedir. Ailevi özellik gösteren bu hastalığın, iyot katkılı diyet tüketenlerde daha sık görüldüğü, amiodarone, interferon- α , interferon- β , interlökin-2, G-CSF gibi ilaçları kullanmanın ve baş-boyun bölgesine yapılan radyasyon uygulamalarının hastalığın görülme sıklığını artırdığı bildirilmektedir. Hashimoto hastalığı, genellikle kalıcı hipotiroidizme neden olur. Hipotiroidizm geliştikten sonra, yalnızca %5 kadar vakada, tiroit aktivitesinin yeniden normale döndüğü görülebilir. Hastaların %10 kadarında hipotiroidizm gelişmesinin TSH reseptörlerini bloke eden antikorlara bağlı olduğu yapılacak analizlerle gösterilebilir. İçmeyenlerle mukayese edildiğinde, hipotiroidi gelişme sıklığının sigara içenlerde daha yüksek olduğu ve bu durumdan sigara dumanında bulunan siyanatların sorumlu olabileceği bildirilmektedir. Serum tiroit peroksidaz antikor konsantrasyonu yüksekliğinin subklinik hipotiroidizmden, semptomatik hipotiroidizme geçişin hızlı olabileceğini düşündüren bir veri olabileceği kabul edilmektedir.
- Çok sık olmasa da, Hashimoto hastalarında, dokunun akut olarak zedelenmesi sebebiyle depo halde bulunan hormonların kana geçmesi sonucunda geçici tirotoksik atakları meydana gelebilir. Daha seyrek olarak da, Graves hastalığı ve Hashimoto tiroiditi birlikte görülebilir.
- Tiroglobulin, tiroit hormonlarının sentezinde, depolanmasında ve salgılanmasında rol oynayan, tiroit bezine spesifik bir proteindir. Normal koşullarda folikül içinde bulunur ve sistemik dolaşıma geçmez. Folikül yapısını bozan iltihaplar, kanamalar, nodül oluşumları, cerrahi müdahaleler, süratli hiperplaziye sebep olan Graves hastalığı veya neoplastik olaylar, tiroglobulinin sistemik dolaşıma sızmasına sebep olabilir. Normal koşullarda bağışıklık sistemi ile teması bulunmayan bu proteinlerin sis-

temik dolaşıma geçmeleri çoğu zaman otoantikör oluşumu ile sonuçlanır. Aynı durum, yine folikül lümeninde bulunan tiroit peroksidaz enzimi için de geçerlidir. Normal koşullarda bağışıklık sistemi ile teması olmayan ve bağışıklık sistemi tarafından tanınmayan bu antijenlere karşı oluşan antikörlerin otoimmün tiroitidit gelişiminden sorumlu olduğu kabul edilmektedir.

- Otoimmün tiroitiditi olan kişilerin %30-50 kadarında ölçülebilir miktarda anti-tiroglobulin antikörü bulunur. Bu hastalarda tiroit peroksidaz antikörlerine rastlanma oranı %50-90 yani çok daha yüksek seviyededir. Bu nedenle otoimmün tiroitiditlerin teşhisi açısından tiroit peroksidaz antikörlerinin aynı spesifiteye ancak daha yüksek sensitiviteye sahip olduğunun söylenmesi mümkündür.
- Tiroit kanserlerinde anti-tiroglobulin antikörlerinin bulunması, tedavi sonrasında rezidüel doku bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan tiroglobulin analizlerinin güvenilirliğini düşürür. Ölçülebilir yoğunlukta anti-tiroglobulin bulunan hastalarda, çoğunlukla yalancı düşük, daha seyrek olarak da yalancı yüksek tiroglobulin ölçüm sonuçlarının elde edilmesi mümkündür. Bu nedenle anti-tiroglobulin antikörleri bulunan hastaların, tiroit kanseri tedavisi sırasındaki ve sonrasındaki takiplerinde tiroglobulin ölçüm sonuçlarının dikkatli olarak yorumlanması ve bu amaçla yalnızca bu teste dayanılmaması önerilmektedir (Bk. TİROGLOBULİN).

Test sonucunun yorumu:

- Otoimmün tiroitidit olasılığı düşünülen bir hastada anti-tiroglobulin antikörlerinin varlığı, bu olasılığı destekler. Kan TSH konsantrasyonu normal veya üst sınıra yakın bir hastada tiroit otoantikörlerinin bulunması, ileride ortaya çıkabilecek klinik hipotiroidi tablosunun erken bir göstergesi olarak kabul edilebilir.
- Hashimoto hastalığı için spesifitesi yüksek bir parametre olarak kabul edilse de diğer tiroit hastalıklarında da nadir olmayarak yüksek değerlere rastlanabilir. Graves hastalarının yaklaşık olarak yarısında her iki tipte tiroit otoantikörü bulunabilmektedir. Tiroit kanserlerinin %10-20 kadarında, daha çok anti-tiroglobulin olmak üzere otoantikörlere rastlanabilir. Otoimmün veya diğer türden tiroit hastalığı bulunmayan bazı bireylerde de düşük titrede tiroit otoantikörlerine rastlanabildiği bildirilmektedir. Bu duruma kadınlarda daha sık rastlanmakla birlikte yaşın ilerlemesiyle her iki cinsiyet grubunda da görülme sıklığı artar. Vitiligo, pernisiyöz anemi, tip 1 diabetes mellitus, hipoparatiroidizm, çölyak hastalığı, Addison has-

talığı, romatoid artrit ve Sjögren sendromu tiroit otoantikörlerinin bulunabildiği diğer otoimmun hastalıklardır.

- Doğum sonrası tiroidit vakalarında, yüksek yoğunlukta tiroit otoantikörlerinin bulunduğunun gösterilmesi, kalıcı hipotiroidi gelişme olasılığının yüksek olduğunu düşündürür.
- Tiroit otoantikörlerinin plasental geçişi mümkün olduğundan, yenidoğanda rastlanan antikörlerin maternal kaynaklı olma olasılığının yüksek olduğu düşünülmelidir.

Numune: Serum (kırmızı veya sarı kapaklı tüp). Minimum 300 µL.

Çalışma yöntemi: ECLIA.

Referans aralığı: 0 - 115 IU/mL.